

RIKSDAGENS SVAR 197/2000 rd

Regeringens proposition med förslag till reform av lagstiftningen om vattenförsörjning och avlopp

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till reform av lagstiftningen om vattenförsörjning och avlopp (RP 85/2000 rd).

Beredning i utskott

Miljöutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (MiUB 12/2000 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalande:

Riksdagen förutsätter att regeringen följer upp vilka förändringar som sker i ägandet av vattentjänstverk och verkens verksamhetsformer och utifrån detta gör en bedömning av förändringarnas ekonomiska effekter och släckvattenförsörjningens funktion samt vid behov vidtar åtgärder för att utveckla lagstiftningen.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om vattentjänster

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Syfte

Syftet med denna lag är att trygga vattentjänster som, till skäligena kostnader, ger tillgång till tillräckligt med hygieniskt och även i övrigt oklanderligt hushållsvatten samt sådan avlopps-

hantering som är ändamålsenlig med avseende på hälso- och miljöskyddet.

2 §

Tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på vattentjänster i samband med bosättning samt, om inte något annat bestäms, på sådana vattentjänster i samband med närings- och fritidsverksamhet som kan jämställ-

las med vattentjänster i samband med bosättning.

3 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *vattentjänster* vattenförsörjning, dvs. ledande, behandling och leverans av vatten för användning som hushållsvatten, samt avloppshantering, dvs. avledande och behandling av avloppsvatten, dagvatten och dräneringsvatten,

2) *hushållsvatten* vatten som är avsett för mänsklig konsumtion enligt vad som bestäms i hälsoskyddslagen (763/1994),

3) *vattentjänstverk* en inrättning som sköter ett samhälles vattentjänster,

4) *vattentjänstverkets verksamhetsområde* det område där ett vattentjänstverk sköter vattentjänsterna i enlighet med vad som bestäms i denna lag,

5) *kund* ägaren eller innehavaren av en fastighet eller någon annan som ingår avtal med vattentjänstverket om anslutning av fastigheten till verkets ledningsnät eller om tillhandahållande och anlitande av verkets tjänster,

6) *konsument* en person som avses i 1 kap. 4 § konsumentskyddslagen (38/1978) och som ingår avtal enligt denna lag med vattentjänstverket,

7) *allmänna leveransvillkor* de allmänna villkor som fogas till avtal om anslutning till vattentjänstverkets ledningsnät samt om tillhandahållande och anlitande av verkets tjänster.

4 §

Tillsynsmyndigheter

Tillsynsmyndigheter enligt denna lag är den regionala miljöcentralen samt den kommunala hälsoskyddsmyndigheten och den kommunala miljövårdsmyndigheten.

2 kap.

Utveckling och ordnande av vattentjänster

5 §

Allmän utveckling av vattentjänster

Kommunen skall utveckla vattentjänsterna inom sitt område i överensstämmelse med samhällsutvecklingen för uppfyllande av denna lags syften samt delta i den regionala översiktsplaneringen av vattentjänsterna.

Kommunen skall i samarbete med vattentjänstverken inom sitt område utarbeta och uppdatera sådana planer för utvecklande av vattentjänsterna som täcker dess område. När kommunen utarbetar utvecklingsplaner skall den samarbeta med andra kommuner i tillräcklig utsträckning.

I utvecklingsplanen skall särskild uppmärksamhet ägnas ordnandet av vattentjänsterna i områden för vilka finns en gällande general- eller detaljplan enligt markanvändnings- och bygglagen (132/1999) eller för vilka det är aktuellt att utarbeta en general- eller detaljplan samt i områden som omfattas av miljöskyddsföreskrifter som har utfärdats med stöd av 19 § miljöskyddslagen (86/2000).

6 §

Ordnande av vattentjänster

Ägaren eller innehavaren av en fastighet svarar för vattenförsörjning och avloppshantering på sin fastighet enligt vad som bestäms i denna lag och i någon annan lag.

Om behovet hos en större grupp av invånare eller sanitära skäl eller miljöskyddsskäl kräver det, skall kommunen se till att åtgärder vidtas för inrättande av ett vattentjänstverk som motsvarar behovet, utvidgande av vattentjänstverkets verksamhetsområde eller tryggande av tillgången till andra behövliga tjänster i samband med vattenförsörjning och avloppshantering.

Innan åtgärder enligt 2 mom. vidtas skall kommunen ge ägarna och innehavarna av fastigheter i området tillfälle att bli hörda.

7 §

Vattentjänstverkens verksamhetsområden

Verksamhetsområdena för vattentjänstverken inom en kommuns område skall omfatta de områden där det är nödvändigt att ansluta fastigheterna till vattentjänstverkets vattenledning eller avlopp på grund av storleken eller beskaffenheten av bosättningen eller av närings- och fritidsverksamhet som beträffande vattentjänster kan jämföras med bosättning.

8 §

Godkännande av ett vattentjänstverks verksamhetsområde

Kommunen godkänner verksamhetsområdet för ett vattentjänstverk inom sitt område och ändrar vid behov det godkända verksamhetsområdet på framställning av vattentjänstverket eller, om verket inte har gjort en sådan framställning, efter att ha hört verket. Innan verksamhetsområdet godkänns eller ändras skall utlåtande inhämtas hos tillsynsmyndigheten, och ägarna och innehavarna av fastigheter i området skall ges tillfälle att bli hörda.

Verksamhetsområdet skall vara sådant att verket kan anses vara kapabelt att på ett ekonomiskt och ändamålsenligt sätt sköta de vattentjänster som det ansvarar för.

När kommunen godkänner verksamhetsområdet skall den med beaktande av behoven av vattentjänster i verksamhetsområdets olika delar fastställa de områden som skall omfattas av vattentjänstverkets vattenledningsnät samt de områden som skall omfattas av verkets avloppsnät. I samband med beslutet om godkännande skall också fastställas en målinriktad tidtabell för när ledningsnäten skall anläggas i de olika delarna av verksamhetsområdet.

9 §

Ombesörjande av vattentjänster

Vattentjänstverket ombesörjer vattentjänsterna inom sitt verksamhetsområde i överens-

stämmelse med samhällsutvecklingens behov i enlighet med det beslut om godkännande av verksamhetsområdet som avses i 8 §.

3 kap.

Anslutning till vattentjänstverkets ledningsnät och skötsel av vattentjänsterna

10 §

Anslutning av fastigheter till vattentjänstverkets ledningsnät

En fastighet som är belägen inom ett vattentjänstverks verksamhetsområde skall anslutas till verkets vattenledning och avlopp. Fastigheten behöver dock inte anslutas till avlopp för avledning av dagvatten och dräneringsvatten, om området saknar ett särskilt ledningsnät för ändamålet och dagvatten och dräneringsvatten i övrigt kan avlägsnas från fastigheten på ett ändamålsenligt sätt.

Utan hinder av 1 mom. får vattentjänstverket vägra att till sin vattenledning eller sitt avlopp ansluta en fastighet som på grund av sin vattenförbrukning eller beskaffenheten eller mängden av det avloppsvatten som skall ledas in i avloppet skulle försvåra verkets verksamhet eller dess förutsättningar att på ett tillfredsställande sätt sköta vattentjänsterna för andra fastigheter.

11 §

Befrielse från anslutningsskyldigheten

Den kommunala miljövårdsmyndigheten beviljar på ansökan fastigheter befrielse från anslutningsskyldigheten enligt 10 § på de grunder som bestäms i denna paragraf. Innan befrielse beviljas skall vattentjänstverket och ägaren eller innehavaren av fastigheten samt den regionala miljöcentralen ges tillfälle att bli hörda. Den kommunala miljövårdsmyndigheten skall dessutom inhämta utlåtande om befrielsen hos den kommunala hälsoskyddsmyndigheten.

Befrielse från anslutningsskyldigheten skall beviljas, om

1) anslutningen till ledningsnätet skulle bli oskälig för ägaren eller innehavaren av fastigheten med beaktande av kostnaderna för anslutningen, det obetydliga behovet av vattentjänstverkets tjänster eller någon annan motsvarande särskild orsak,

2) befrielsen inte äventyrar ekonomiska och ändamålsenliga vattentjänster inom vattentjänstverkets verksamhetsområde,

3) och dessutom

a) en fastighet som befrias från anslutning till vattenledning förfogar över tillräckligt med hushållsvatten som uppfyller kraven, eller

b) det på en fastighet som befrias från anslutning till avlopp är möjligt att ordna uppsamlingen och behandlingen av avloppsvatten så att varken sanitär olägenhet eller förorening av miljön uppkommer, eller

c) det på en fastighet som befrias från anslutning till ett avlopp för avledande av dagvatten och dräneringsvatten är möjligt att avlägsna dagvatten och dräneringsvatten från fastigheten på något annat ändamålsenligt sätt.

12 §

Förbindelsepunkter

Ett vattentjänstverk skall för varje fastighet som ansluts till verkets ledningsnät bestämma förbindelsepunkter som skall vara belägna i fastighetens omedelbara närhet.

13 §

Planering, byggande, underhåll och drift av vatten- och avloppsanordningar

Ägaren eller innehavaren av en fastighet som ansluts till ett vattentjänstverks ledningsnät svarar för fastighetens vatten- och avloppsanordningar ända fram till förbindelsepunkten. Anordningarna skall planeras, placeras och byggas så att de passar ihop med vattentjänstverkets anordningar. Vatten- och avloppsanordningarna på

fastigheten skall hållas i ett sådant skick och användas så att fara eller men inte åsamkas användningen av vattentjänstverkets anordningar eller hälsan eller miljön.

Ägaren eller innehavaren av en fastighet som anslutits till ett vattentjänstverks ledningsnät skall tillåta att en representant för vattentjänstverket inspekterar beskaffenheten, skicket och funktionen i fråga om anordningar som har anslutits eller skall anslutas till verkets anordningar. Inspektionen skall utföras så att den medför så liten olägenhet som möjligt för fastighetens användning.

Angående planeringen, byggandet, underhållet, driften och kontrollen av vatten- och avloppsanordningarna på en fastighet och av ett vattentjänstverks anordningar gäller dessutom vad som bestäms om detta i någon annan lag och vad som har överenskommit i avtal om anslutning av fastigheten samt tillhandahållande och anlåtande av verkets tjänster.

På ett område för vilket gäller en i markanvändnings- och bygglagen avsedd plan eller för vilket det är aktuellt att utarbeta en sådan plan, får vattentjänstverkets anordningar inte anläggas så att utarbetandet eller genomförandet av planen försvåras.

14 §

Vattentjänstverkets skyldighet att dra försorg om kvaliteten på hushållsvatten

Vattentjänstverket skall se till att det hushållsvatten som verket levererar uppfyller kvalitetskraven i hälsoskyddslagen.

15 §

Vattentjänstverkets kontrollskyldigheter

Vattentjänstverket skall kontrollera mängden av och kvaliteten på det råvatten som det använder samt vattensvinnet i verkets ledningsnät.

Vad som bestäms i 1 mom. gäller också den som levererar vatten till ett vattentjänstverk.

16 §

Upplysningsplikt

Vattentjänstverket och kunden skall på begäran lämna varandra de uppgifter som behövs för anslutningen till vattentjänstverkets ledningsnät samt skötseln av vattentjänsterna.

Vattentjänstverket skall ge tillräcklig information om kvaliteten på det hushållsvatten som det levererar och om nivån på avloppsvattenreningen samt om hur avgifterna för vattentjänsterna bildas.

17 §

Användning av en kunds fastighet

En representant för vattentjänstverket har rätt att vid behov röra sig på en kunds fastighet och där vidta åtgärder som behövs för anläggande, underhåll och drift av verkets anordningar. Om inget annat följer av särskilda skäl, skall ägaren eller innehavaren av fastigheten underrättas i förväg om besöket och åtgärderna.

Vattentjänstverket skall se till att besök och åtgärder på kundens fastighet medför så liten olägenhet eller skada som möjligt för fastigheten eller dess användning. Vattentjänstverket skall ersätta de olägenheter och skador som vållas.

Om erhållande av nyttjande- och äganderätt till områden som behövs för sådana byggnader, anordningar och konstruktioner som behövs för vattentjänsterna bestäms särskilt. I vattenlagen (264/1961) finns bestämmelser om rätten att ta grundvatten och avleda vatten samt om undersökningar som behövs för utredande av möjligheterna att vidta en åtgärd som avses i vattenlagen.

4 kap.

Avgifter och kostnader för vattentjänster

18 §

Allmänna avgiftsgrunder

Avgifterna för vattentjänster skall vara sådana att det på lång sikt är möjligt att täcka vattentjänstverkets investeringar och kostnader. I avgifterna får ingå högst en skälig avkastning på kapitalet.

Avgifterna skall vara skäliga och rättvisa. I avgiftens storlek kan beaktas behovet av att reglera vattenförbrukningen, ett särskilt användningsändamål för vattnet eller avloppsvattnets exceptionella beskaffenhet eller mängd. Avgifterna skall efter behov vara sådana att de främjar en sparsam förbrukning av vatten och minskning av mängden avloppsvatten samt förebygger att skadliga ämnen leds in i avlopp.

Vatten- och avloppsåtgärder kan stödjas genom medel från kommunen, staten och Europeiska gemenskapen. Stödet skall beaktas när kostnaderna täcks enligt 1 mom. Angående stödjan- de av vatten- och avloppsåtgärder gäller dessutom vad som om detta bestäms särskilt.

19 §

Avgifter

Vattentjänstverket skall ta ut bruksavgift för vattentjänsterna. Bruksavgift tas ut på grundval av mängden vatten som fastigheten använder och mängden och beskaffenheten av det avloppsvatten som avleds från fastigheten.

Dessutom kan verket ta ut anslutningsavgift och grundavgift samt andra avgifter för de tjänster som verket tillhandahåller. Dessa avgifter kan vara av olika storlek i olika områden, om det behövs för att kostnaderna skall inriktas rätt eller för att principen om förorenarens ansvar skall kunna genomföras eller av något annat motsvarande skäl. I storleken av anslutningsavgiften är det möjligt att beakta också fastighetens användningsändamål.

20 §

Kommunala vattentjänstverks bokföring

Ett kommunalt vattentjänstverks bokföring skall vara åtskild i kommunens bokföring, och verket skall upprätta ett separat bokslut för varje räkenskapsperiod.

5 kap.

Avtal om vattentjänster

21 §

Ingående av avtal

Avtal om anslutning av en fastighet till vattentjänstverkets ledningsnät eller om tillhandahållande och anlitande av verkets tjänster skall ingås skriftligen eller elektroniskt på så sätt att avtalets innehåll inte kan ändras ensidigt och att avtalet förblir tillgängligt för vardera parten.

22 §

Allmänna leveransvillkor för vattentjänster

De allmänna leveransvillkoren för vattentjänster skall utarbetas så att de är skäliga och rättvisa.

Konsumentombudsmannen övervakar att de allmänna leveransvillkoren för vattentjänster är lagenliga med avseende på konsumentskyddet.

23 §

Ändring av avtalsvillkor

Vattentjänstverket får ändra de avgifter och övriga avtalsvillkor som anges i avtal enligt 21 § endast

1) på de grunder som specificeras i avtalsvillkoren, förutsatt att innehållet i avtalet inte ändras i väsentlig mån som helhet,

2) med stöd av en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut som grundar sig på en sådan ändring,

3) av andra särskilda skäl efter det att omständigheterna förändrats väsentligt.

Vattentjänstverket har dessutom rätt att göra sådana små ändringar i avtalsvillkoren som inte påverkar det centrala innehållet i avtalet.

Vattentjänstverket skall i god tid innan avtalet ändras sända kunden ett meddelande om hur och när avgifterna eller andra avtalsvillkor kommer att ändras och vad som ligger till grund för ändringen. Om grunden är något annat än en ändring av lagstiftningen eller ett myndighetsbeslut som grundar sig på en sådan ändring, får ändringen träda i kraft tidigast en månad efter det att meddelandet har sänts.

24 §

Uppsägning av avtal

Vattentjänstverket får säga upp ett avtal enligt 21 § om anslutning till ledningsnätet endast om det på grund av en väsentlig förändring i fastighetens vattenförbrukning eller i beskaffenheten eller mängden av avlopps-, dag- eller dräneringsvatten som leds in i avlopp från fastigheten är oskäligt att hålla avtalet i kraft.

Kunden får säga upp ett avtal enligt 21 § om anslutning till ledningsnätet i ett vattentjänstverks verksamhetsområde endast om fastigheten har beviljats befrielse från anslutnings-skyldigheten med stöd av 11 §.

Vattentjänstverket får säga upp ett avtal enligt 21 § om tillhandahållande och anlitande av vattentjänstverkets tjänster endast om vattentjänsten har avbrutits på de grunder om vilka bestäms i 26 § och det är oskäligt att hålla avtalet i kraft.

Utöver det som bestäms i 3 mom. får ett avtal om tillhandahållande och anlitande av vattentjänstverkets tjänster sägas upp, om det avtal om anslutning till ledningsnätet som utgör en förutsättning för anlitande av tjänsten sägs upp på de grunder som bestäms i 1 eller 2 mom.

6 kap.

Avbrott och fel

25 §

Lagens tvingande natur

Från bestämmelserna i detta kapitel får inte avvika genom avtal till nackdel för konsumenten. Om inte något annat bestäms nedan, tillämpas bestämmelserna i detta kapitel i övrigt endast om vattentjänstverket och kunden inte har kommit överens om något annat.

26 §

Avbrott i vattentjänsterna

Vattentjänstverket får avbryta leveransen av vatten och avledandet av avloppsvatten samt dagvatten och dräneringsvatten, om en kund i väsentlig mån har försummat att betala de avgifter som avses i 19 § eller annars väsentligt har åsidosatt sina förpliktelser enligt gällande lagstiftning eller avtalet.

Vattentjänstverket får avbryta leveransen av vatten och avledandet av avloppsvatten samt dagvatten och dräneringsvatten tidigast fem veckor efter det att kunden första gången har underrättats om ett hot om avbrott som grundar sig på 1 mom. och försummelsen eller åsidosättandet av förpliktelserna inte har avhjälpits i tid före den angivna tidpunkten för avbrottet. Om den verksamhet som står i strid med gällande lagstiftning eller avtalet är ägnad att medföra omedelbar fara eller avsevärda olägenheter för driften av verket, för hälsan eller för miljön, får leveransen av vatten och avledandet av avloppsvatten samt dagvatten och dräneringsvatten avbrytas omedelbart.

Om en sådan försummelse av betalningen som avses i 1 mom. beror på konsumentens betalningssvårigheter som denne har råkat i till följd av en svår sjukdom, arbetslöshet eller någon annan med dessa jämförbar särskild omständighet, huvudsakligen utan att själv vara orsak till dem, och om kunden har underrättat vattentjänstverket om sådana betalningssvårighe-

ter, får leveransen av vatten och avledandet av avloppsvatten samt dagvatten och dräneringsvatten avbrytas tidigast tio veckor efter det att kunden första gången har underrättats om hotet om avbrott.

27 §

Fel och prisavdrag

Vattentjänsten är behäftad med ett fel, när vattenkvaliteten eller vattenleveranssättet eller vattentjänstverkets tjänster inte motsvarar det som kan förutsättas utgående från avtalet eller gällande lagstiftning. Vattentjänsten är behäftad med ett fel också när den kontinuerligt eller upprepade gånger är avbruten, om inte avbrottet kan anses vara ringa med beaktande av skälen till och förhållandena under avbrottet.

Kunden har rätt till ett prisavdrag som motsvarar felet. Om felet beror på ett avbrott i vattentjänsten, utgör prisavdraget en sådan andel av den årliga grundavgiften som motsvarar minst två veckor. Yrkandet på prisavdrag skall framställas till vattentjänstverket inom en rimlig tid från det att kunden observerade eller borde ha observerat felet.

28 §

Skadestånd

Vattentjänstverket är skyldigt att ersätta skada som genom fel som vattentjänsterna är behäftade med har åsamkats en person eller egendom som är avsedd för enskild användning eller konsumtion och som den skadelidande har använt huvudsakligen för detta ändamål. Ett villkor i ett avtal som ingåtts innan skadan visat sig och som begränsar den skadelidandes rätt till skadestånd med stöd av detta moment är utan verkan.

Vattentjänstverket är skyldigt att ersätta ekonomisk skada som åsamkas en kund genom fel som vattentjänsterna är behäftade med. Indirekta skador är vattentjänstverket skyldigt att ersätta endast om felet eller skadan beror på vårdslöshet från verkets sida.

Som indirekt skada anses

1) inkomstbortfall som beror på fel i vattentjänsterna eller åtgärder som föranleds av detta,

2) skada som beror på en förpliktelse som grundar sig på något annat avtal,

3) sådan väsentlig förlust av nyttan av anlitage av vattentjänster som inte medför direkt ekonomisk skada samt annan därmed jämförbar väsentlig olägenhet,

4) annan skada av samma slag som är svår att förutse.

Om en skada som avses i 3 mom. beror på begränsande av en skada av annat slag, anses skadan inte till denna del vara indirekt.

7 kap.

Tillsyn, förvaltningstvång och ändringssökande

29 §

Åtgärder vid överträdelser eller försummelser

Tillsynsmyndigheten kan förbjuda den som bryter mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser att fortsätta eller upprepa överträdelsen eller ålägga denne att fullgöra sin skyldighet.

Ett förbud eller åläggande som riktar sig mot en kommun utfärdas av den regionala miljöcentralen.

Innan förbudet eller åläggandet utfärdas skall tillsynsmyndigheten om möjligt förhandla med den som brutit mot denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser.

30 §

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

Tillsynsmyndigheten kan förena ett förbud eller ett åläggande som den har meddelat med stöd av 29 § med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges be-

kostnad eller att verksamheten avbryts eller förbjuds.

På vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande tillämpas i övrigt viteslagen (1113/1990).

31 §

Rätt att anhängiggöra ärenden

Om kommunen har åsidosatt en skyldighet som avses i 6 § 2 mom. och ärendet inte har blivit anhängigt på tillsynsmyndighetens initiativ, kan ärendet anhängiggöras skriftligen av den vars rätt eller fördel saken kan beröra samt av den myndighet som bevakar allmänt intresse i saken.

32 §

Ändringssökande

Ändring i beslut som tillsynsmyndigheten har meddelat med stöd av denna lag samt i beslut som den kommunala miljövårdsmyndigheten har meddelat med stöd av 11 § får sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ändring i förvaltningsdomstolens beslut får sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen så som anges i förvaltningsprocesslagen.

Ändring i beslut som en kommunal myndighet har meddelat med stöd av 8 § får sökas genom besvär så som anges i kommunallagen (365/1995). Också tillsynsmyndigheten har besvärsrätt.

33 §

Besvärsrätt

Besvärsrätt har

- 1) den vars rätt eller fördel saken kan beröra,
- 2) kommunen,
- 3) tillsynsmyndigheten,
- 4) en myndighet som bevakar allmänt intresse i saken.

Tillsynsmyndigheten har dessutom rätt att överklaga beslut varmed förvaltningsdomstolen har ändrat eller upphävt dess beslut.

34 §

Behandling vid tingsrätt

Sådana tvistemål mellan ett vattentjänstverk och en kund som gäller en fastighets vattentjänster behandlas vid tingsrätten. Närmare bestämmelser om behörig domstol utfärdas särskilt.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

35 §

Tystnadsplikt

På tystnadsplikten för den som utför uppgifter som avses i denna lag tillämpas lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999).

Utan hinder av tystnadsplikten enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet får uppgifter om enskildas eller sammanslutningars ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemligheter eller enskildas personliga förhållanden, som erhållits vid utförande av åligganden enligt denna lag, lämnas ut till

- 1) tillsynsmyndigheten för utförande av uppgifter som avses i denna lag,
- 2) åklagar- och polismyndigheter för utredande av brott.

36 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet kan närmare bestämmelser utfärdas om

- 1) maximiavståndet mellan en sådan förbindelsepunkt som avses i 12 § och fastighetens gräns eller närmaste byggnad på den fastighet som skall anslutas,
- 2) kvalitetskraven på råvatten, genomförandet av kontrollen av råvatten och insändandet av kontrolluppgifter samt insändandet av övriga uppgifter som inkommit vid utförandet av uppgifter som avses i denna lag,

dand

3) de allmänna grunderna för bestämmande av de avgifter som avses i 18 §,

4) verkställigheten av denna lag.

37 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 20 § om kommunala vattentjänstverks bokföring tillämpas dock första gången på den räkenskapsperiod som börjar den 1 januari 2002 eller därefter.

Genom denna lag upphävs lagen den 23 december 1977 om allmänna vatten- och avloppsverk (982/1977) samt lagen den 13 juli 1973 om avloppsvattenavgift (610/1973) jämte ändringar.

Statsrådets beslut om rening av sådant avloppsvatten från allmänt avlopp och vissa industrisektorer som leds in i vatten samt rening av sådant avloppsvatten från industri som leds in i allmänt avlopp (365/1994) förblir emellertid i kraft tills något annat bestäms med stöd av 11 § miljöskyddslagen. Beslutet skall iakttas när ett sådant avtal som avses i 21 § upprättas.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

38 §

Övergångsbestämmelser

Kommunen skall godkänna de planer för utvecklande av vattentjänsterna som avses i 5 § inom tre år från denna lags ikraftträdande. Vad som i denna lag bestäms om ett vattentjänstverks verksamhetsområde gäller också verksamhetsområden som har fastställts med stöd av 3 § lagen om allmänna vatten- och avloppsverk, tills kommunen godkänner ett verksamhetsområde för vattentjänstverket med stöd av 8 § i denna lag.

Allmänna bestämmelser som har utfärdats med stöd av 11 § lagen om allmänna vatten- och avloppsverk är, till den del de inte strider mot

denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, i kraft som allmänna leveransvillkor enligt denna lag, dock längst två år räknat från denna lags ikraftträdande.

I ärenden som är anhängiga vid förvaltningsmyndigheter eller domstolar när denna lag träder i kraft iakttas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av hälsoskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i hälsoskyddslagen av den 19 augusti 1994 (763/1994) 19 och 23 §, dessa lagrum sådana de lyder, 19 § delvis ändrad i lag 141/1999 och 23 § delvis ändrad i sistnämnda lag och i lag 89/2000, samt

ändras 3 §, sådan den lyder i lag 89/2000, som följer:

3 §

Förhållande till vissa författningar

Om hälsoskyddet gäller dessutom vad som bestäms om detta i miljöskyddslagen (86/2000), lagen om vattentjänster (/), kemikalielagen (744/1989), strålskyddslagen (592/1991), lagen om hälsovården inom försvarsmakten (322/1987), lagen om skydd i arbete (299/1958), vattenlagen (264/1961), avfallslagen (1072/1993), markanvändnings- och bygglagen (132/1999), lagen om friluftsliv (606/1973), lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920), livsmedelslagen (361/1995), produkt säkerhetslagen (914/1986), lagen om livs-

medelshygien i fråga om animaliska livsmedel (1195/1996) samt veterinärvårdslagen (685/1990).

Denna lag träder i kraft den 20 .

De föreskrifter som den kommunala hälsoskyddsmyndigheten har utfärdat med stöd av 19 § 3 mom. och 23 § 3 mom. hälsoskyddslagen förblir i kraft till den del de gäller fastigheter som ligger utanför ett vattentjänstverks verksamhetsområde. På hälsoskyddsmyndighetens föreskrifter tillämpas vad som i 11 § lagen om vattentjänster föreskrivs om befrielse från slutningsskyldigheten.

Lag

om ändring av vattenlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i vattenlagen av den 19 maj 1961 (264/1961) 6 kap. 35 §, 9 kap. 3 a § samt 10 kap. 10 § 4 mom. och 18 §, dessa lagrum sådana de lyder, 6 kap. 35 § i lagarna 1347/1995 och 136/1999, 9 kap. 3 a § i nämnda lag 1347/1995 samt 10 kap. 10 § 4 mom. i lag 88/2000 och 18 § i nämnda lag 136/1999, som följer:

6 kap.

Dikning

35 §

I fråga om ett område för vilket en detaljplan gäller samt i fråga om verksamhetsområdet för ett vattentjänstverk enligt lagen om vattentjänster (/) tillämpas det som i denna lag bestäms om dikning, om inte något annat följer av lagen om vattentjänster eller av markanvändnings- och bygglagen eller med stöd av dem utfärdade bestämmelser.

Som dike räknas också ett vattentjänstverks avlopp vars syfte är att leda dag- eller dräneringsvatten, om inte något annat följer av 10 kap. 2 § 2 mom. Om i ett sådant avlopp i torrläggningssyfte leds ut vatten från vattentjänstverkets avloppsnät, skall området eller en del därav behandlas som ett särskilt avsnitt av torrläggningsområdet. Vattentjänstverket i fråga anses härvid vara nyttohavare.

9 kap.

Avledande av vatten för användning såsom vätska och tagande av grundvatten

3 a §

När vatten avleds från vattendrag för ett samhälles behov skall dessutom iakttas vad som be-

stäms i lagen om vattentjänster och med stöd av den.

10 kap.

Ledande av avloppsvatten

10 §

Bestämmelserna i denna paragraf gäller inte ett vattentjänstverks avlopp enligt lagen om vattentjänster.

18 §

På avlopp som finns på ett vattentjänstverks verksamhetsområde som avses i lagen om vattentjänster eller på ett område där detaljplan gäller skall tillämpas det som i 6 kap. 35 § 1 mom. bestäms om dikning.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Angående kvalitetskraven på och kontrollen av råvatten samt insändandet av kontrolluppgifter gäller, tills något annat bestäms med stöd av 36 § lagen om vattentjänster, vad som bestäms i statsrådets beslut om kvalitetskraven för ytvatten som är avsett för framställning av dricksvatten samt om kontroll av sådant ytvatten (366/1994).

Lag

om ändring av 161 § markanvändnings- och bygglagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i markanvändnings- och bygglagen av den 5 februari 1999 (132/1999) 161 § 4 mom. som följer:

161 §

Placeringen av samhällstekniska anordningar

På placeringen av en vattenledning och avlopp som hör till ett vattentjänstverk kan 1 mom.

tillämpas, trots att den nödvändiga rätten också kunde stiftas med stöd av bestämmelserna i vattenlagen (264/1961).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 januari 1980 om understödjande av samhällenas vatten- och avloppsåtgärder (56/1980) 1 § 3 mom., 2 § 1 mom., 3 §, 4 § 3 mom., 5 § 1 mom., 7 § 1 mom. samt 8 och 9 §, dessa lagrum sådana de lyder, 1 § 3 mom. i lag 47/2000, 2 § 1 mom. och 8 § i lag 1376/1989, 3 § i sistnämnda lag och i lag 96/1995, 4 § 3 mom. och 9 § i lag 444/1996, 5 § 1 mom. delvis ändrat i sistnämnda lag och 7 § 1 mom. i nämnda lag 96/1995, som följer:

1 §

Om inte något annat följer av lagen om finansiering av landsbygdsnärningar (329/1999) eller lagen om finansiering av renhushållning och naturnärningar (45/2000) eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem, tillämpas denna lag också vid beviljande av sådana understöd för samhällenas vatten- och avloppsåtgärder för vilkas finansiering stöd erhålls från Europeiska gemenskapens strukturfonder eller av Europeiska gemenskapens andra medel.

2 §

För utarbetande av en plan för utvecklande av vattentjänsterna kan understöd för vatten och av-

lopp beviljas kommuner, och för planering och vidtagande av vatten- och avloppsåtgärder kan understöd för vatten och avlopp beviljas kommuner, samkommuner och sammanslutningar eller samfund som har grundats för vattenförsörjning och avloppshantering eller enbart för vattenförsörjning eller för avloppshantering. Understöd kan även beviljas fastighetsinnehavare.

3 §

Som sådana kostnader för projekt, för vilka understöd för vatten och avlopp kan beviljas, beaktas totalkostnaderna för utarbetandet av en plan för utvecklande av vattentjänsterna eller för planeringen och vidtagandet av vatten- och av-

loppsåtgärder till den del som godkänts av den myndighet som beviljar understödet.

Anläggningar och konstruktioner för vilka understöd för vatten och avlopp kan beviljas är

1) alla de anläggningar och konstruktioner som hör till ett vattentjänstverk och som behövs för dess verksamhet samt slambehandlings- och slamkomposteringsanläggningar, samt

2) de anläggningar för vattenförsörjning, avloppshantering samt behandling av toalettavfall som behövs i projekt som gäller en viss fastighet eller i därmed jämförbara projekt samt vattenledningar och avlopp utanför byggnaden.

Närmare bestämmelser om vilka anläggningar och konstruktioner som är sådana som avses i 2 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

4 §

Det sammanlagda beloppet av det finansieringsunderstöd som beviljas av statens och Europeiska gemenskapens medel får uppgå till högst 75 procent av kostnaderna enligt 3 §. Om understödstagaren har beviljats stöd av Europeiska gemenskapens medel, kan understödstagaren inte för samma projekt beviljas lån av statens medel eller lån för vilket staten betalar räntestöd.

5 §

Förutsättning för att understöd för vatten och avlopp skall kunna beviljas är

1) att projektet av ekonomiska, sanitära, sociala eller andra därmed jämförbara orsaker skall anses behövligt och att främjandet av dess genomförande genom beviljande av understöd för vatten och avlopp skall anses ändamålsenligt med beaktande av synpunkter som gäller en regionalt balanserad utveckling inom landet samt sysselsättningen,

2) att för projektet har utarbetats en godtagbar plan jämte kostnadsförslag och att vid utarbetandet har beaktats principerna för en hållbar användning av vattentillgångarna samt den regionala generalplanen för vattenförsörjning och avlopp samt kommunens plan för utvecklande av vattentjänsterna,

3) att, då projektet avser enbart vattenförsörjning, avledandet av avloppsvatten från området i fråga samt behandlingen av avloppsvatten har ordnats ändamålsenligt eller ordnas i anslutning till projektet för vattenförsörjning eller en godtagbar utredning avges om hur behandlingen av avloppsvatten ordnats och att, om projektet avser endast avledande av avloppsvatten, vattenförsörjningen och behandlingen av avloppsvatten har ordnats på ett ändamålsenligt sätt eller ordnas i anslutning till projektet för avledande av avloppsvatten eller en godtagbar utredning avges om hur vattenförsörjningen och behandlingen av avloppsvatten ordnats,

4) att projektet genomförs till skäligen kostnader.

7 §

Understöd för vatten och avlopp beviljas av den regionala miljöcentralen inom de kvoter som miljöministeriet och jord- och skogsbruksministeriet fastställer inom sina verksamhetsområden. I det beslut som gäller beviljande av understöd kan för understödstagaren uppställas villkor som gäller påbörjande, genomförande och slutförande av projektet. Genom förordning av statsrådet bestäms hur understöd för vatten och avlopp skall sökas och hur ansökningarna skall behandlas i de regionala miljöcentralerna.

8 §

Understöd för vatten och avlopp kan betalas till understödstagaren i en post sedan arbetet har utförts på ett godtagbart sätt och kostnaderna har förfallit till betalning eller, om den myndighet som har beviljat understödet anser det ändamålsenligt, i två eller högst tre poster i den takt som arbetet fortskrider och enligt kostnadernas fördelning med avseende på tiden. Den sista posten, som skall utgöra minst 20 procent av det beviljade beloppet, betalas sedan arbetet har slutförts på ett godtagbart sätt så att det uppfyller de villkor för det som anges i beslutet om beviljande av understöd för vatten och avlopp och redovisningen har granskats.

9 §

Den regionala miljöcentralen skall bestämma att understöd för vatten och avlopp skall återbetalas i sin helhet eller till de delar om vilka det är fråga, om understödstagaren har använt understödet för något annat ändamål än för vilket det har beviljats eller för erhållande av understödet har lämnat felaktiga eller vilseledande upplysningar eller hemlighållit uppgifter och detta har inverkat på beviljandet av understödet eller de villkor som har uppställts, eller om understödet på något annat sätt har betalats på felaktiga grunder eller utan fog. Återbetalning av understödet får inte längre krävas efter att det förflutit 10 år från beviljandet av understödet.

Understödstagaren skall på understödsbelopp som återkrävs betala ränta enligt den räntefot

som avses i 3 § 2 mom. räntelagen (633/1982), förhöjd med tre procentenheter, räknat från den dag då understödet betalades till återbetalningsdagen. Om det belopp som återkrävs inte betalas på den utsatta förfallodagen, skall på det betalas årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 3 mom. räntelagen. Den regionala miljöcentralen kan av särskilda skäl besluta att räntan lämnas helt eller delvis ouppburen.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 och 2 mom. skall det som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 2988/95 om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen iakttas.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 11 december 2000
